

Klanten staan in de rij voor Fabel Friet. Foto Joris van Gennip voor de Volkskrant

Ten Eerste

🕒 4 min.

Buren willen met rechtszaak einde maken aan TikTok-rijen bij Fabel Friet

Omwonenden van de populaire patatzaak Fabel Friet zijn de rijen en de meeuwen zat. Gisteren stonden ze in de rechtbank tegenover de gemeente.

ELSBETH STOKER

Een valk om overlastgevende meeuwen te verjagen? De Amsterdamse bestuursrechter kijkt de twee snackbarhouders aan. 'Kunnen jullie daar iets meer over zeggen?' Ja, antwoordt Abel Klatser (29) van Fabel Friet. 'We hebben een paar keer een valk gehuurd om te kijken of dat effect zou hebben.'

Maar, voegt zijn collega Floris Feilzer (31) daar moedeloos aan toe, 'het werd tegen ons gebruikt. Probeer je iets goeds te doen, dan zeggen de bewoners dat je het al-

leen maar als marketingtruc doet. Dus zijn we er weer mee gestopt.'

De ondernemers van het populaire patatje zitten dinsdag samen met hun advocaat in de Amsterdamse rechtbank. Aan hun rechterkant zitten vertegenwoordigers van de gemeente, links zit de afvaardiging van een groep boze bewoners. Al jaren liggen de partijen met elkaar in de clinch. Zes jaar geleden openden Klatser en Feilzer hun eerste frietzaak in de populaire Negen Straatjes in de Amsterdamse grachtengordel. Al snel groeide hun patat met huisgemaakte truffelmayonaise en Parmezaanse kaas uit tot een TikTok-rage, met lange rijen op de stoep en de nabijgelegen brug tot gevolg.

Bewoners zijn de drukte, zichzelf fotograferende toeristen en op friet azende meeuwen zat, en daagden de gemeente voor de rechter. Volgens hen legt de populaire patatzaak een te groot beslag op de openbare ruimte, en moet de exploitatievergunning ingetrokken worden.

Daarnaast blijkt uit een maandag gepubliceerd onderzoek van TU Delft dat de TikTok-rijen van Fabel Friet ook impact hebben op de huizenprijzen. De verkoopprijs van woningen in een straal van 500 meter steeg sinds de komst van de rijen 4,9 procent minder hard dan die van vergelijkbare woningen verderop.

'De overlast wordt beschreven als ondragelijk', citeert de rechter uit het dossier. 'Wat is er precies aan de hand?', vraagt ze de omwonenden.

'Alles in onze buurt draait om Fabel Friet', zegt Niek van der Heijden. Volgens de bewoner is het grote probleem dat de snackbar in de Runstraat te klein is. Hierdoor wachten mensen buiten in een rij op de stoep om te kunnen bestellen. Nadat ze besteld hebben, moeten ze in een volgende rij wachten om de friet af te halen. 'Vervolgens wordt de bak patat ook op straat gegeten, in de Runstraat of op de Keizersgracht. Overal waar je kijkt, zie je mensen met patat.'

'Onveilige situaties'

Dat brengt niet alleen veel troep met zich mee, stelt Van der Heijden. 'Er ontstaan ook verkeersonveilige situaties in het smalle straatje. Afgelopen week kreeg ik nog bericht van een grootvader die er met zijn kleinkind in een wandelwagen liep. Iemand stapte uit de rij en stootte zo de wandelwagen omver.'

Wat Van der Heijden betreft is de grens van het toelaatbare al lang bereikt en had de gemeente de vergunning van de populaire patatzaak nooit mogen verlengen.

Daar denken de eigenaren van Fabel Friet anders over. Zij storen zich eraan dat hun frietje inmiddels symbool staat voor het uit de hand gelopen massatoerisme in de stad. Bovendien, zegt hun advocaat, 'klopt de suggestie dat het er altijd druk is niet. Er staat echt niet altijd een rij.'

Sterker nog: het aantal bezoekers van de vestiging in de Runstraat is afgelopen jaar met 23 procent gedaald, zegt de advocaat. Doordat Fabel Friet nieuwe vestigingen elders in de stad heeft geopend, zouden de bezoekers zich hebben verspreid.

Daar merken de bewoners van de Negen Straatjes weinig van, reageert Van der Heijden. Ook de jurist van de gemeente vindt het een lastige zaak. 'We vinden dat de bewoners zeker iets te klagen hebben', antwoordt ze als de rechter daar naar vraagt. Maar daartegenover staan twee ondernemers die 'zich keurig aan de voorwaarden houden om de overlast tegen te gaan'.

Niet alleen experimenteerde Fabel Friet met een valk om meeuwen te verjagen, ook worden er dagelijks schoonmakers ingehuurd om de nabijgelegen straten schoon te maken en zien 'crowd controllers' erop toe dat klanten keurig in de rij blijven staan. 'Als een ondernemer zich slecht gedraagt, kan de gemeente makkelijk zeggen: we zijn klaar met jullie. Maar dat is hier niet het geval. Wat kunnen we dan nog meer bedenken om het voor omwonenden dragelijk te maken?'

De rechter doet waarschijnlijk op 10 november uitspraak.